

РЕШЕНИЕ

№ 1743

гр. София, 17.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 22.02.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **7027** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.2в от ЗОДОВ, във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Ищецът Ю. В. И. твърди, че през м. октомври 2018г. е получил фактура №[ЕГН] от 29.10.2018г. за сумата от 3211,74 лева направени преизчисления за периода от 30.06.2018г. до 27.09.2018г. на основание чл.83, ал.1, т.б от ЗЕ и чл.51 от Правила за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/ приети с т.3 от Протоколно решение № 147/ 14.10.2013г. на ДКЕВР (сега КЕВР). Преизчисленията са извършени на клиентски № 300067208425, като са направени на базата на констативен протокол. Предвид така фактурираната сума ищецът е предявил отрицателен установителен иск пред Софийски районен съд, по който е било образувано гр.д. № 71730/18г. на 16б състав. Позовал се е на решение № 13691/08.11.2018г. по адм. д. № 4785/18г. на петчленен състав на ВАС, с което е прието, че ПИКЕЕ е незаконосъобразен нормативен акт и е отменен изцяло включително и чл.48-51. Същевременно твърди, че при постановяване на решенията си съдилищата не са приложили правото на ЕС. Въпреки така въведеното основание, първоинстанционния съд по гр.д. № 71730/18г. не е зачел отмяната на ПИКЕЕ, като е отхвърлил предявения иск, приемайки че тази нормативна уредба е действала към момента на изготвяне на констативния протокол. Сочи още, че решението на СРС е потвърдено с окончателно решение на въззивната инстанция Софийски градски съд по гр. д. № 2199/2020г. на Ш

Б състав, като този състав е приел, че отмяната на ПИККЕ е в сила от 23.11.2018г., поради което са приложими правилата на ПИККЕ, действали към дата на съставяне на констативния протокол за преизчисляване на потребената ел. енергия. В производството пред СРС и СГС е изложил твърдения относно приложението на правото на ЕС, които въобще не са били разгледани. Твърди, че при извършване на корекция, каквато е процесната, следва да бъдат съобразени и мерките за защита на потребителите, предвидени в директива 2009/72/ЕС, като се отчита, че ищецът е физическо лице – потребител по смисъла на §13, т. 1 ДР на Закона за защита на потребителите. Не е зачетено това, че ПИККЕ е отменен като незаконосъобразен акт, тъй като противоречи на чл. 13, т. 2 от директива 2006/32/ЕО, поради което преизчислената сума е без основание.

С молба от 15.3.2021 г. ищецът твърди, че претендираните вреди са и от отменения незаконосъобразен подзаконов нормативен акт, който въпреки знанието на СРС и СГС за неговата отмяна, е приложен при правораздавателната дейност.

Ето защо моли съда да осъди ответниците солидарно да му заплатят сумата от 3211,74 лева начислена сума без основание по фактура №[ЕГН] от 29.10.2018г., както и обезщетение в размер на 1112,70 лева за заплатени такси и разноски в производството по гр. д. № 7130/18г. на СРС и гр.д. № 2199/20г. на СГС. Претендира разноски по делото.

Ответникът – Софийски градски съд твърди, че искът е неоснователен и недоказан, доколкото ищецът няма реално претърпени вреди. Няма приложен документ, удостоверяващ плащане на претендираните суми. СГС счита, че са неоснователни и недоказани твърденията на ищеца, че има нарушение на правото на ЕС, доколкото в исковата молба не се съдържат конкретни твърдения в какво точно се изразява твърдяното нарушение. Ответникът твърди, че в първоинстанционното производство по гр.д № 71730/2018г. по описа на СРС, ГО, 166 състав по несъмнен начин е било доказано осъществяването на фактическия състав, пораждащ правото на ответника по това дело да коригира сметката на ищеца при неточно отчитане на потребената електрическа енергия. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът – Комисия за енергийно и водно регулиране изразява становище за неоснователност на така предявения иск. Възразява срещу твърдението на ищеца за наличието на първата предпоставка от фактическия състав на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Сочи за неоснователни доводите на ищеца, че нормите на ПИККЕ са създадени извън законовата делегация по чл. 83 от ЗЕ, доколкото с изменението на чл. 83, ал. 1, т. 6 във вр. с чл. 98а, ал. 2, т. 6 от ЗЕ, ДВ, бр. 54 от 2012 г., е въведена законова делегация за КЕВР да приеме правилата за измерване на количеството електрическа енергия, регламентиращи принципите на измерване, начините и местата за измерване, условията и реда за тяхното обслужване, включително за установяване случаите на неизмерена, неправилно измерена и/или неточно измерена електрическа енергия, както и създаването, поддържането и достъпа до база данни с регистрацията от средствата за търговско измерване. Ответникът моли съдът да вземе предвид, че Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009г. относно общите правила на вътрешния пазар на електроенергия и Директива 2003/54/ЕО (Директива 2009/72/ЕО) е отменена, считано от 01.01.2021 г. с Директива (ЕС) 2019/944 (Директива (ЕС) 2019/944) на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС, съгласно чл. 72 от Директива (ЕС) 2019/944, т.е.

иска се тълкуване на разпоредби, които вече не действат.

Излагат се съображения, че не е налице и втората предпоставка от фактическия състав на отговорността на държавата за вреди, а именно имуществена вреда. По отношение на иск за вреди в резултат на начислена сума по фактура №[ЕГН] от 29.10.2018г., вследствие на установено от служители на [фирма] е установена неизмерена електрическа енергия. В конкретния случай няма никакви представени доказателства, че ищецът е заплатил каквато и да е част от начислените му по фактура № №[ЕГН] от 29.10.2018г. в размер на 3 211,74 лв., т.е. искът е недоказан по размер. Твърди се, че не е налице настъпила вреда по отношение на заплатените съдебни разноски, тъй като ищецът е реализирал едно свое право, а не е бил задължен от съд или друг административен орган да заплати посочените суми. Излагат се съображения, че ищецът неоснователно твърди, че е налице третата предпоставка от фактическия състав, а именно вреда, произтичаща пряко, единствено и само от отменен акт на държавен орган. Ответникът моли съдът да вземе предвид, че начислената сума по корекционната фактура № [ЕГН] от 29.10.2018г. не е в пряка причинна връзка с отменените от ВАС разпоредби на ПИКЕЕ от 2013 г. Това е така, тъй като отношенията по заплащане на консумирана електрическа енергия се развиват между съответното лице, в качеството му на клиент и съответния оператор на електроразпределителна мрежа и краен снабдител с електрическа енергия. В настоящия случай това са лицата ищецът и разпределителното дружество. Претендира разноски по делото.

Ответникът - Софийски районен съд счита, че предявеният иск срещу него е недопустим, поради липсата на задължителна процесуална предпоставка по чл.1, ал.1 ЗОДОВ за разглеждане на делото по същество, а именно отменен административен акт на Софийски районен съд, от който да са нанесени имуществени вреди на ищеца. Счита, че в конкретния случай не са налице трите кумулативни предпоставки, за да е налице основателност на предявения иск. Излага съображения, че в исковата молба не се излагат твърдения за претърпени имуществени вреди, които Софийски районен съд да е причинил в качеството си на административен орган; ищецът не сочи доказателства, от които да е видно, че от твърдените действия на СРС, 166 състав са му причинени каквито и да е имуществени вреди. Сочи, че не е налице постановен акт на съда, който да е отменен като незаконосъобразен, поради което липсва първата от трите кумулативни предпоставки, за да е основателен предявеният иск. Счита, че не е налице и втората кумулативна предпоставка, а именно да са настъпили имуществени вреди. В допълнение ответникът посочва, че ищецът не сочи доказателства за претърпени от него имуществени вреди в размер на заплатена сума от 3211,74 лева, начислена по фактура № №[ЕГН] от 29.10.2018г. Доказването настъпването на вредите се извършва с писмени доказателства, каквито не се представят, а и не се твърди да е извършено плащане в посочения размер. По отношение на претенцията за заплащане на обезщетение, представляващо заплатени такси и сторени разноски в производството по гр. дело № 7130/2018 г. и възвно гр. дело № 2199/2020 на СГС, в исковата молба, както и в молба-уточнение липсват конкретизиране на твърдените вреди. Излага съображения, че не е налице деяние (действие или бездействие) на СРС , от което да са произтекли вреди за ищеца, което да обуслови ангажирането на гаранционно-обезпечителната отговорност на държавата и в частност на СРС за заплащане на обезщетение за твърдяните от ищеца вреди. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

СГП счита, че искът е неоснователен. Присъединява се към становището на ответниците.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното.

С решение от 10.10.2019 год., постановено по гр.дело №71730/2018 год. по описа на СРС, ГО, 166 с-в, е отхвърлен предявения от Ю. В. И. срещу [фирма] иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че ищецът не дължи на ответника сумата от 3211.74 лв., представляваща стойност на допълнително начислена електрическа енергия за периода от 30.06.2018 год. до 27.09.2018 год. за обект, находящ се в [населено място],[жк], къща №22, с клиентски №300067208425, съгласно извършена корекция по констативен протокол №1021283 от 27.09.2018 год. и издадена фактура №[ЕГН] от 29.10.2018 год., като ищецът е осъден да заплати на ответника на основание чл. 78, ал. 3 ГПК направените разноски по делото в размер на 600 лв.

С решение от 5.11.2020 г. на СГС, III Б състав, постановено по гр.д. № 2199/2020 г. е потвърдено решението на СРС, като ищецът е бил осъден да заплати сумата от 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение. Съдът е приел, че е доказано осъществяването на фактическия състав, пораждащ правото на ответника да коригира сметката на ищеца при неточно отчитане на потребената електрическа енергия.

С оглед на установеното съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.

Законът за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, в чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ предвижда, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. С доп. - ДВ, бр. 94 от 2019 г. се предвиди правната възможност да се искат вреди и от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове.

В чл. 2в. (Нов - ДВ, бр. 94 от 29.11.2019 г.) се предвиди правната възможност да се иска обезщетение за вреди когато те са причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз.С ъгласно § 6, ал. 1 ПЗР на ЗИД на ЗОДОВ, ДВ бр. 94/29.11.2019 г. този закон се прилага за предявените иски молби, подадени след влизането му в сила.

В чл. 4, ал. 3 от Договора за Европейския съюз (предишен чл. 10, ал. 5 от Договора за създаване на Европейската общност) се въвежда принципът за лоялно сътрудничество. По силата на този принцип Съюзът и държавите-членки си съдействат при изпълнението на Договорите. Държавите са длъжни да вземат всички общи или специални мерки, необходими за изпълнение на задълженията, произтичащи от Договорите или от актовете на институциите на Съюза. Държавите също така се задължават да съдействат на Съюза при изпълнението на неговите задачи и да се въздържат от всякакви мерки, които биха могли да застрашат постигането на целите на Съюза. При неизпълнение на тези свои задължения, държавите носят отговорност. Когато частно лице претърпи вреди, заради неизпълнението на задължението на държавата за спазване на правото на Европейския съюз, то може да предяви пред националния съд иск за вреди.

С решението от 19 ноември 1991 г. по обединени дела С-6/90 и С-9/90 Съдът на

Европейските общности по делото *A. Francovich et Danila Bonifaci* и др. срещу Италианската република, извежда принципа, че държавите-членки са длъжни да обезщетяват вредите, които са причинили на частноправните субекти от допуснати нарушения на общностното право. В практиката си Съдът определя и условията, при които държавите носят отговорност, а със следващи решения извежда предпоставките за предявяване на иск, включително за нарушаване на правото на Европейския съюз от съдилищата.

В решението по делото *Kobler* Съдът посочва, че държавата носи отговорност дори за вредите, които са настъпили в резултат на решение на върховен съд, което противоречи на правото на ЕС. Принципът на правовата държава изисква всеки държавен орган да осъществява дейността си в рамките на закона, в т. ч. като спазва правото на Европейския съюз и съответно – да носи отговорност, ако извърши нарушение.

Понятието „достатъчно съществено“ се извежда от практиката на Съда на ЕС – това е явно и значително неспазване от държавата на нейните задължения по правото на ЕС. Самото неспазване на общностното право може да бъде достатъчно, за да се приеме, че е налице достатъчно съществено нарушение.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите.

Доколкото спорът е относно дължимостта на стойността на допълнително начислени суми за електрическа енергия за периода от 30.06.2018 год. до 27.09.2018 год., съгласно извършена корекция по констативен протокол №1021283 от 27.09.2018 год. и издадена фактура №[ЕГН] от 29.10.2018 год., то преценката за приложимото право на ЕС следва да се извърши именно към датата на извършване на корекцията. Към тази дата е била в сила именно директивата, на която ищецът се позовава - Директива 2009/72/ЕО. Последната се отменя от 1 януари 2021 г. /чл. 72 от Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година, е публикувана на 14 юни 2019 г. и влизаща в сила на 12 ден от публикуването/.

Действително, съгласно чл. 13, ал. 2 от приложимата директива е прокаран принципа за изготвяне сметките за електропотреблението въз основа на реалното енергийно потребление. Същевременно, в ал. 1 е въведен принципът и за осигуряване на индивидуални измервателни уреди, които точно отчитат реално консумираното количество енергия от крайния потребител и осигуряват информация относно действителното време на използване.

Следователно, принципът на изготвяне на сметките въз основа на реалното потребление се основава на принципа на отчитането на реално консумираното количество енергия от крайния потребител.

Видно от мотивите на решенията на СРС и СГС също така е прието за установено по отношение на ищеца Ю. В., че при извършване проверка на измервателното устройство, отчитащо ползваната ел.енергия от ищеца, че липсва пломбата на щита на ел.таблото; липсва ключалката на бравата на щита на ел.таблото; нарушена е /лепена е с пломбажна тел/ пломбата на капачката на клемния блок на електромера; нарушени са пломбите на големия капак на електромера. Нарушен е холограмният стикер на големия капак на електромера. Електромерът е бил демонтиран и иззет от ДОГ на

МВР, като е бил монтиран нов изправен електромер, който измерва в класа си на точност, зададена от производител.

Прието е за установено също така, че демонтираното средство за търговско измерване е било изпратено в БИМ и за извършената там метрологична експертиза е съставен констативен протокол №1681 от 15.10.2018 год., от който е видно, че пломбите против неправомерен достъп до вътрешната конструкция на електромера и допълнителния стикер от ляво на капака са унищожени; осъществен е достъп до вътрешността на електромера; датчиците за регистриране отваряне на капака на електромера са счупени и допълнително запълнени с тинол; във вътрешността му към електрическата схема допълнително е присъединено електронно устройство, не принадлежащо към схемата на електромера; при проверка за точност на електромера се установяват грешки в границите на допустимото, като има изменение на електрическата схема, което не съответства на одобрения тип.

Констатациите в горепосочения протокол са потвърдени от заключението по допусната и изслушана в първоинстанционното производство съдебно-техническа експертиза, което също е кредитирано. Въз основа на заключението е прието че е осъществен нерегламентиран достъп, респ. неправомерно въздействие до защитената вътрешност на електромера чрез допълнително присъединено устройство, не принадлежащо към схемата на електромера, което пречатствало правилното измерване на количествата електрическа енергия, консумирана в процесния обект, чрез изменение на електрическата схема. Прието е за доказано въз основа на заключението по съдебно-техническата експертиза, че корекцията в представеното по делото предложение за корекция на сметка /което не се спори, че е било връчено на ищеца/ за период от 90 дни е извършена правилно в размер на 16 627 KWh, при спазване на методиката по чл. 48, ал. 1, т. 1, б. "б" ПИКЕЕ /предвид липсата на точен измерител/, като е остойностена съобразно действащите за периода цени на електрическата енергия.

На следващо място, видно от решенията на СРС и СГС са изложени подробни мотиви относно приложимостта на нормите на ПИКЕЕ. В решението на СГС е посочено, че с нормата на чл. 83, ал. 1, т. 6 и чл. 83, ал. 2 ЗЕ /в редакция след изменението с ДВ, бр.54/2012 год., в сила от 17.07.2012 год./, на ДКЕВР /със сегашно наименование КЕВР/ е делегирано правомощието по приемане на подзаконов нормативен акт – Правила за измерване на количеството електрическа енергия, включително и установяване случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия. В изпълнение на законовата делегация на чл. 83, ал. 1, т. 5 и чл. 83, ал. 2 ЗЕ, от ДКЕВР са приети ПИКЕЕ, които са в сила от 16.11.2013 год.

Прието е, че с решение №12897 от 01.12.2015 год. по адм.дело № 9462/2014 год. на ВАС и окончателно решение № 1500 от 06.02.2017 год. по адм.дело № 2385/2016 год. на петчленен състав на ВАС са отменени разпоредби на ПИКЕЕ, в т.ч. разпоредбата на чл. 47, но с изключение на нормите на чл. 48, 49, 50 и 51, които са приложими в частност /според изричната разпоредба на чл. 195, ал. 1 АПК, подзаконовият нормативен акт се смята за отменен от деня на влизането в

сила на съдебното решение – посочените норми са били отменени едва с решение № 2315 от 2018 год. на ВАС – ДВ, бр. 97 от 2018 год., в сила от 23.11.2018 год./. Прието е, че в неотменената разпоредба на чл. 48 ПИКЕЕ е предвидено законово основание крайният снабдител /доставчикът/, едностранно да коригира сметката на клиента /потребителя/ само поради обективния факт на констатирано неточно отчитане или неотчитане на доставяната електрическа енергия. Крайният снабдител не е длъжен да доказва виновно поведение на абоната при доказано неточно отчитане на електромера и извършено преизчисление на сметката му след влизане в сила на измененията и допълненията на чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ /в сила от 17.07.2012 год./ и след влизане в сила на ПИКЕЕ /в сила от 16.11.2013 год./ – виж Решение № 115 от 20.09.2017 год. на ВКС по т.дело № 1156/2016 год., II т. о., ТК. При наличието на законова възможност за корекция на сметките и въведени обективни правила, по които да се извърши, начислената корекционна сума се дължи при доказване осъществяването на някоя от хипотезите, установени в чл. 48 ПИКЕЕ.

Предвид така изложеното следва да се направи извод, че не се установяват твърденията на ищеца, че е налице отменен като незаконосъобразен подзаконов нормативен акт. Решенията са постановени при действието на неотменени норми от такъв.

На следващо място, съдът намира, че не може да се направи извод, че е налице каквото и да е нарушение на норми на ЕС при приложението на нормите на ПИКЕЕ. В частност, не може да се приеме, че е нарушен и чл. 13, ал 2 от директива 2009/72/ЕС при приложението ѝ. Изложени са подробни мотиви защо е прието, че тези норми – на ПИКЕЕ са приложими, като приложението им няма отношение към правата на ищеца като потребител, вкл. и правото му на точното отчитане на реално консумираната енергия и съответно – на изготвяне на сметки за реално потребената такава. Нещо повече – прието е за установено, че е извършено неправомерно въздействие върху средството за измерване на потребеното количество енергия, именно с което въздействие са били създадени предпоставки за неизпълнение на чл. 13, ал. 1 и 2 от директива 2009/72/ЕС.

На последно място, не се установиха и вреди. Не се доказва от ищеца чиято е доказателствената тежест претендираната сума, представляваща равностойността на начислена ел.енергия действително да е заплатена от него.

Предвид изложеното съдът намира, че исковете следва да се отхвърлят.

По разноските. Ищецът се установява, че е направил разноски в размер на 1010 лв. Предвид частичната основателност на исковете, както и предвид фактическата и правна сложност на делото, то следва да се присъдят разноски на ищеца за такова в размер на 250 лв., както и 10 лв. разноски.

Съгласно чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ Изм. - ДВ, бр. 43 от 2008 г., в сила от 30.05.2008 г.) ако искът бъде отхвърлен изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Ето защо и във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ следва да се

определи юрисконсултско възнаграждение от по 100 лв. за всеки един от тримата ответника.

Въз основа на тези мотиви съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените иски от Ю. В. И., ЕГН [ЕГН] срещу Софийски градски съд, Софийски районен съд и Комисията за енергийно и водно регулиране за солидарното им осъждане да заплатят обезщетение в размер на 3211,74 лева, начислена по фактура №[ЕГН] от 29.10.2018г., както и 1112,70 лева за заплатени такси и разноски в производството по гр. д. № 7130/18г. на СРС и гр.д. № 2199/20г. на СГС.

ОСЪЖДА Ю. В. И. да заплати на Софийски градски съд, Софийски районен съд и Комисията за енергийно и водно регулиране сумите от по 100 лв. разноски на всеки един от тях.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от уведомяването за изготвянето му.

СЪДИЯ: